

Introducció

Aquesta 3a edició del Congrés Dones, Ciència i Tecnologia - WSCITECH23, ha continuat amb la voluntat de fomentar les vocacions científiques entre les noies, posar en valor les aportacions de dones que treballen en diferents disciplines i integrar la perspectiva de gènere en totes les esferes de l'àmbit acadèmic i educatiu. El fil conductor d'enguany ha estat "La dona i l'espai", entenent el terme espai des de les seves múltiples accepcions.

El primer dia del Congrés es va analitzar la relació entre dona i espai des dels tres àmbits en què s'estructura el congrés, ciència i tecnologia, salut i comunicació, i, el segon dia, va tenir lloc el WSCITECH Jove, adreçat a l'alumnat de secundària, enfocat a motivar-lo en les professions STEAM i a treballar continguts de perspectiva de gènere. I tot plegat per aconseguir una societat més justa i igualitària on les dones ocupin l'espai que els correspon.

Missió, visió i objectius

Missió

La contribució de les dones a la ciència i la tecnologia ha estat tradicionalment invisibilitzada. Fins i tot en l'àmbit de la salut, tot i tractar-se d'un espai altament feminitzat, tant la recerca com la intervenció tenen un marcat biaix androcèntric.

En tot el món, institucions privades i públiques posen en marxa iniciatives per tal de donar visibilitat al treball de les dones en ciència i tecnologia. Un dels elements principals que justifica aquest congrés és la voluntat de posar de relleu i en valor aquesta visibilitat a les nenes i noies en particular i a la societat en general per així promoure les vocacions científiques i tècniques entre les futures estudiants.

Aquest congrés també vol configurar-se com una plataforma de reflexió, creació, compartició i projecció del coneixement i del talent que moltes dones aporten i faciliten en aquests àmbits tradicionalment masculinitzats o amb una prominència masculina en el discurs i/o estructures orgàniques.

És per això que, des de l'Ajuntament de Terrassa i diverses universitats públiques i privades, ens hem aplegat per tal d'organitzar i dur a terme un congrés que posi de relleu la tasca desenvolupada per les dones en aquests camps i promogui la incorporació de la perspectiva de gènere a la ciència, la tecnologia i l'àmbit de la salut.

Visió

La realitat social que ens envolta mostra que malgrat que les dones estiguin cada cop més formades i es mostrin competents en ciència i tecnologia hi ha camps als que no accedeixen.

Si poséssim a tots els estudiants del país en una sola classe, més de la meitat serien dones (dades OCDE), però els percentatges canvien si s'analitza cada especialitat. En ciències, matemàtiques i informàtica les estudiants representen el 30% i en enginyeria només el 23%. La baixa presència de dones en aquestes disciplines, conegudes amb l'acrònim STEM (en anglès, ciència, tecnologia, enginyeria i matemàtiques) fan evident la desigualtat de gènere que, des de fronts molt diversos, s'està combatent.

Una explicació la podem trobar en l'estudi de les universitats de Nova York, Illinoi i Princeton publicat a la revista Science el 2017. Aquesta investigació destacava que, a una edat tan primerenca com els 6 anys, les nenes es tornen menys propenses a associar la brillantor amb el seu propi sexe i tendeixen a defugir les activitats catalogades per a "nens molt intel·ligents".

Malgrat que, en els darrers anys l'interès de les dones per aquestes disciplines ha crescut, continua per sota del dels homes. Així, en la darrera edició del Mobile World Congress de Barcelona, la participació va ser de 74% d'homes i 26% de dones, podem dir que la bretxa continua.

El congrés pretén ser un espai per tal de repensar i recosir aquesta bretxa, per analitzar experiències i bones pràctiques que ens permetin acostar la ciència i la tecnologia a les nenes i joves. Volem generar coneixement i intervencions que no discriminin per raó de sexe, orientació sexual o que continguin biaixos de gènere. Aquesta és la realitat en la que avui ens movem, però la nostra iniciativa pretén ser un esglaó més en la construcció d'un model més equilibrat, equitatiu i just, que atengui i assumeixi la perspectiva de gènere en l'àmbit científic i tecnològic.

Objectius

Tant el Congrés com les Jornades, volen contribuir a visibilitzar i posar en valor les aportacions de dones que treballen en diferents disciplines dels àmbits de la ciència i la tecnologia, i especialment d'aquelles escoles presents al campus de Terrassa Universitària. Així mateix, fomentar l'accés i la participació de les nenes, noies i dones en els àmbits científics i tecnològics i integrar la perspectiva de gènere en totes les esferes de l'àmbit acadèmic i educatiu.

Àmbits de treball

El congrés s'ha estructurat en els següents àmbits:

- Àmbit Dones i Comunicació

- Àmbit Dones i Salut

- Àmbits Dones, Ciència i Tecnologia

Descriptors

Àmbit Dones i Comunicació

- Invisibilitat del rol de les dones en la història de la ciència i la tecnologia.
- Relació entre l'absència de models femenins i la infrarepresentació de les dones a la ciència i la tecnologia.
- Dones i piràmides professionals, masculinització dels rols de poder. Com trencar el sostre de vidre.
- L'empoderament de les dones cap als models masculins, les transmissions d'aquests i les jerarquies.

Àmbit Dones i Salut

- Accessibilitat física, sensorial i cognitiva en una perspectiva de gènere interseccional.
- L'espai domèstic i l'espai urbà com a condicionants de la salut de dones.
- Experiències a i amb la comunitat per combatre les desigualtats de gènere, promoure entorns segurs i saludables i desenvolupar la capacitat d'agència de les dones.
- Noves masculinitats i rols vinculats a la cura i als processos de salut, malaltia, atenció i auto-atenció: adequació dels espais de la cura dins i fora del domicili.

Àmbit Dones, Ciència i Tecnologia

- Perspectiva de gènere i equitat en projectes urbanístics i arquitectònics, a l'espai virtual, i en equips de recerca aeroespacial.
- Investigació en arquitectura i urbanisme i enginyeria de l'espai virtual, en clau femenina.
- Conciliació laboral i familiar a través de l'espai virtual.
- Experiències pioneres de la dona en projectes de recerca a l'espai virtual, noves tecnologies domòtiques, espais domèstics, gestió de l'espai agrícola.
- Foment de vocacions i pràctiques docents en estudis aeroespacials.

Organització

Ha estat organitzat per:

- L'Ajuntament de Terrassa, a través de les regidories de Polítiques de Gènere i d'Universitats

I en col·laboració amb:

- L'Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacials i Audiovisuales de Terrassa (ESEIAAT-UPC)
- L'Escola Universitària d'Infermeria i Teràpia Ocupacional de Terrassa (EUIT)
- La Càtedra UNESCO de Sostenibilitat (CUS)
- La Societat Catalana de Tecnologia (SCT)

- La Facultat d'Òptica i Optometria de Terrassa (FOOT-UPC)
- L'Euncet Bussines School (EUNCET)

Comitè organitzador

- Beatriz Escribano. Càtedra UNESCO de Sostenibilitat (CUS-UPC)
- Alejandra Calleros. Càtedra UNESCO de Sostenibilitat (CUS-UPC)
- Eva Fernández. Escola Universitària d'Infermeria i Teràpia Ocupacional de Terrassa (EUIT-UAB)
- Heura Ventura. Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa (ESEIAAT-UPC)
- Núria Salán. Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa (ESEIAAT-UPC) i Societat Catalana de Tecnologia (SCT-IEC)
- Cristina Cáliz. Euncet Business School (EUNCET-UPC)
- Aurora Torrents. Facultat d'Òptica i Optometria de Terrassa (FOOT-UPC)
- Esther López. Servei d'Universitats. Ajuntament de Terrassa
- Cesca Sicília. Servei d'Universitats. Ajuntament de Terrassa
- Anna Puig. Servei d'Universitats. Ajuntament de Terrassa
- Sònia Ramon. Servei d'Universitats. Ajuntament de Terrassa
- Servei de Polítiques de Gènere. Ajuntament de Terrassa

Comitè científic

- Heura Ventura. Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa (ESEIAAT-UPC)
- Alejandra Calleros. Càtedra UNESCO de Sostenibilitat (CUS-UPC)
- Beatriz Escribano. Càtedra UNESCO de Sostenibilitat (CUS-UPC)
- Eva Fernández. Escola Universitària d'Infermeria i Teràpia Ocupacional de Terrassa. (EUIT-UAB)
- Montserrat Rodó. Escola Universitària d'Infermeria i Teràpia Ocupacional de Terrassa (EUIT-UAB)
- Núria Salán. Escola Superior d'Enginyeries Industrial, Aeroespacial i Audiovisual de Terrassa (ESEIAAT-UPC) Societat Catalana de Tecnologia (SCT-IEC)
- Aurora Torrents. Facultat d'Òptica i Optometria de Terrassa (FOOT-UPC)
- Laura Buguñá. Fundació Mútua Terrassa per a la Recerca, Docència i Innovació
- Elena Medarde. UManresa-UCC